IV KO 137/24

POSTANOWIENIE

Dnia 18 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Motuk

w sprawie z zażalenia **Prezesa Sądu Rejonowego w R. i Dyrektora Sądu Rejonowego w R.**
po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2024 r.
wniosku Sądu Okręgowego w Gliwicach
zawartego w postanowieniu z dnia 20 listopada 2024 r., sygn. akt IV Kp 1086/24
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę o sygn. akt IV Kp 1086/24 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu – Sądowi Okręgowemu w Radomiu.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2024 r. Sąd Okręgowy w Gliwicach w sprawie o sygn. akt IV Kp 1086/24, wystąpił w trybie art. 37 § 1 k.p.k. do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Motywując to wystąpienie wnioskodawca wskazał, że do przedmiotu rozpoznania niniejszej sprawy należy zażalenie – wniesione przez Prezesa Sądu

Rejonowego w R. i Dyrektora Sądu Rejonowego w R. – na postanowienie o umorzeniu śledztwa w sprawie odnoszącej się do niedopełnienia obowiązków i niegospodarności w procesie inwestycyjnym dotyczącym budowy budynku Sądu Rejonowego w R. i wyrządzenia przy tym szkody majątkowej w wielkich rozmiarach w mieniu Sądu Okręgowego w Gliwicach. Wnioskodawca wskazał, że wśród osób, których dotyczy zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, są pracownicy Sądu Okręgowego w Gliwicach zobowiązani do zajmowania się sprawami majątkowymi tej jednostki, którym przypisuje się sprawowanie niewłaściwego nadzoru nad procesem budowlanym.

W ocenie wnioskodawcy fakt, że sprawa dotyczy potencjalnego popełnienia przestępstwa przez pracowników Sądu Okręgowego w Gliwicach, a także to, iż w związku z ich działalnością miała zostać wyrządzona szkoda w mieniu tej jednostki, rozpoznanie wniesionego zażalenia przez sąd właściwy rodziłoby w tych okolicznościach wątpliwości co do braku obiektywizmu i bezstronności sędziów sądu właściwego przy rozstrzyganiu sprawy.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 37 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu lub na wniosek prokuratora przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości. Przepis ten, statuując wyjątek od reguły rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy, nie podlega interpretacji rozszerzającej. Nie każda zatem okoliczność może skutkować ewentualnym przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Za taką uznać należy sytuację, w której postronny i niezainteresowany sposobem rozstrzygnięcia danej sprawy obserwator procesu, może powziąć podejrzenia co do braku bezstronności sądu właściwego w rozpoznaniu tej sprawy. Ocenę wystąpienia przesłanki z art. 37 § 1 k.p.k. powinny jednak determinować okoliczności konkretnego przypadku.

Odnosząc powyższe wskazania do realiów niniejszej sprawy, uznać należy, że rozpoznanie zażalenia wniesionego wspólnie przez Prezesa Sądu Rejonowego w R. i Dyrektora tego sądu – w sytuacji, gdy środek ten dotyczy sprawy związanej z wyrządzeniem szkody majątkowej w mieniu Sądu Okręgowego w Gliwicach oraz

działaniem zatrudnionych w nim pracowników – może rodzić po stronie obserwatorów funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości oraz osób powiązanych z tą sprawą, określone wątpliwości co do gwarancji prawidłowego procedowania. Taki stan rzeczy w szczególności może determinować przekonanie o stronniczym nastawieniu sądu właściwego przy rozpoznawaniu wniesionego środka odwoławczego. Zaaprobowanie tej sytuacji godziłoby w dobro wymiaru sprawiedliwości, bowiem podawałoby w wątpliwość naturalne i normatywnie uzasadnione oczekiwanie, że postępowanie odwoławcze zostanie prowadzone bezstronnie, wnikliwie i sprawnie.

Powyższe implikowało rozstrzygnięcie uwzględniające przedstawiony wniosek, dlatego Sąd Najwyższy przekazał przedmiotową sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Radomiu, pozostającemu poza obszarem właściwości Sądu Apelacyjnego w Katowicach.

Z tych względów orzeczono jak w postanowieniu.

ł.n
[a.ł]